

עשרת הדיברות לעובדים בחקלאות

המוסד לבטיחות ולניידות

1. טרקטורים וציוד ממונע

- א. טרקטורים וציוד ממונע הם כלים בעלי סיכון פגיעה גדול, אם המפעיל אינו מיומן בהפעלתם.
- ב. על פי חוק, אסור לנהוג ולהפעיל כל ציוד ממונע ללא רשיון בר-תוקף של מדינת ישראל.
- ג. לפני ההפעלה הראשונה דאג לקבל תדריך מקיף על הציוד מבעליו, כולל הנחיות בטיחות מפורטות.
- ד. חל איסור מוחלט להתניע או לדומם טרקטור או ציוד ממונע אחר, שלא מתא הנהג או ממקום ההפעלה של הכלי.
- ה. וודא שהציוד הרתום מוגן, ולא מאפשר לגשת לכל המקומות בהם קיימת תנועה של חלקים מכל סוג.
- ו. אסור להסיר מיגונים!
- ז. חשיפה ממושכת לרעידות, או מושב מפעיל קשה וללא קפיצים, עשויים לגרום לבעיות בגב או בגוף כולו.
- ח. חייבים להשתמש בציוד הגנה אישי נגד רעש (פקקים/אוזניות) אם תא הנהג איננו סגור.

2. הרמת משאות

- א. פגיעות גב רבות נגרמות כתוצאה מהרמה לא נכונה או ממאמץ יתר בזמן ההרמה.
- ב. על כן אסור להרים לבד משא שמשקלו מעל 25 ק"ג.
- ג. משא מעל למשקל זה מחייב סיוע של עובדים אחרים או ציוד הרמה מתאים.

3. חומרי הדברה

- א. חומרי הדברה חודרים לגוף האדם בשלוש דרכים - דרך העור, באמצעות הנשימה ובבליעה. למניעת חדירות אלה דאג שהמעביד יתרגם את התוויות שעל גבי האריזה ובמיוחד את הקטע על אמצעי הזהירות, וכן הקפד על ההוראות הבאות:
 - א. לבש בגדי עבודה והשתמש בציוד מגן אישי, כפפות ומסכות בזמן טיפול או שימוש בחומר, כמפורט על גבי התוויות של כל חומר בנפרד.
 - ב. אסור לאכול, לשתות ולעשן בזמן חשיפה לחומרי הדברה. פעולות אלה יעשו רחוק ככל האפשר מאזור פיזור חומרי הדברה ורק לאחר רחיצת הידיים והפנים בסבון ובמים חמים.
 - ג. בסיום יום העבודה חובה לכבס את הבגדים בנפרד ולרחוץ היטב את כל הגוף בסבון ובמים חמים.

4. פגיעה בריאותית דרך מערכת הנשימה

במהלך העבודה בחקלאות העובד עלול לשאוף חומרים ממקור אורגני. חומרים אלה נשאפים אל תוך הריאות והגוף תוך כדי הנשימה. כדי למנוע חדירות אלה יש להשתמש בציוד הגנה נשימתי מתאים שהמעסיק חייב לספק על מנת למנוע פגיעה מהחומרים הבאים:

- 1) בלולים ובדירים – אמוניה (NH_4OH), חד-תחמוצת – הפחמן (CO) ומימן גופרי (H_2S).
- 2) בשדות חיטה או כותנה, במבנים וממגורות נחשפים לאבק אורגני, העלול לגרום לפגיעה במערכת הנשימה.
- 3) במיכלי אגירה שונים לגרעינים, לתחמיץ ועוד בהם קיים חוסר בחמצן לנשימה.

5. מחלות אדם – בעלי חיים (Zoonoses)

קיימות מחלות המשותפות לאדם ולבעלי חיים. האדם נפגע במחלות אלה בצורה קשה. למניעת הידבקות עובדים במחלות בעלי חיים, יש צורך במעקב צמוד אחר בריאות בעלי החיים.

- א. אין לשתות חלב אלא אם הורתח או פוסטר לפני כן, ואין לאכול בשר אלא לאחר שבושל היטב.
- ב. חובה לשמור על תנאי היגיינה אישית גבוהה (רחיצת הידיים לעיתים קרובות במים חמים ובסבון ורחיצת הגוף לפחות אחת ביום במים חמים ובסבון).
- ג. יש להודיע למעסיק מיד על כל גילוי של מחלה או התנהגות לא אופיינית של בעל החיים.

6. חשיפה לשמש

- חשיפה לקרני השמש גורמת לפגיעה בעור, לכוויות ואף סרטן העור.
- א. למניעת פגיעות אלה מחייבת העבודה בשמש לבוש מלא, המכסה את כל הגוף וכולל: כובש רחב שוליים, חולצות עם שרוולים ארוכים, מכנסיים ארוכים ונעליים וכן משקפי שמש.
 - ב. יש להשתמש במשחות מגן מתאימות על הפנים ואזורי עור חשופים אחרים, להגנה מפני קרני השמש המחוזרות מהסביבה.

7. חשמל

- התחשמלות בתנאי העבודה בחקלאות עלולה לגרום למוות מיידי, ועל כן נדרש לשמור על מספר כללים בסיסיים:
- א. הספקת חשמל תיעשה רק על פי החוקים של המדינה.
 - ב. אסור לבצע שום עבודה הקשורה לחשמל ללא תעודה של חשמלאי מוסמך מטעם מדינת ישראל.
 - ג. בכל מקרה של דרישה לנקודת חשמל או לביצוע עבודות חשמל, כגון תיקון מכשירי חשמל, כבלי חשמל פגועים או כל ציוד אחר הניזון מחשמל, יש לקרוא לחשמלאי מוסמך.
 - ד. שימוש במכשירי יד חשמליים ייעשה רק דרך מפסק פחת בעל רגישות של 0.03A.

8. עבודה בגובה

- רוב תאונות העבודה הקשות הן תוצאה של נפילות מגובה, ועל כן בעבודה בגובה צריך להיזהר במיוחד.
- א. לעבודה בגובה יש להשתמש במיתקן יציב, ניח או ממוכן עם מישטח עבודה מגודר בגובה הנכון ועם גישה נוחה ובטוחה.
 - ב. אים משתמשים בכלים ממוכנים, יש לוודא עם המעסיק שהכלי אושר מבחינה בטיחותית וקיבל את האישורים הנדרשים של בודק מוסמך ורשות הרישוי.
 - ג. שימוש בסולם מומלץ בעיקר לצורכי גישה ולא לעבודה. יש להציב את הסולם בצורה יציבה ובטוחה.

9. אש

- האש, למרות חיוניותה ונחיצותה גורמת לפגיעות ברכוש ובנפש, ולכן יש לשלוט בה בצורה מוחלטת.
- א. אין להבעיר אש אלא במקומות מוגדרים שאושרו לכך.
- ב. בכל מקרה של הדלקת אש נדרשת הכנה מראש של אמצעי כיבוי מתאימים.
- ג. אם להערכתך לא תצליח להשתלט על האש, יש להזעיק את מכבי האש בטלפון 102.
- ד. במבנה מגורים נדרש פתח מילוט לשעת שריפה.

10. בטיחות כללית

- א. דרוש ממעסיק הסבר מפורט והדרכה לגבי כל עבודה שאתה עומד לעסוק בה.
- ב. באחריות המעסיק לדאוג לתנאי בטיחות וגיהות הולמים ומתאימים במקום העבודה.
- ג. באחריות המעסיק לספק לעובד את כל הציוד והביגוד המתאים כך שהעובד לא ייפגע בתאונות עבודה או שיחלה במחלת מקצוע. על העובד חלה החובה להשתמש בציוד ובביגוד המסופק לו.
- ד. למניעת פגיעה מזוחלים יש להקפיד – בכל עבודה לנעול נעלי עבודה גבוהות, מכנסיים ארוכים וחולצה עם שרוולים ארוכים.
- ה. באזורים בהם קיימות מחלות שמקורן בחרקים (כמו זבוב יריחו) נדרש להשתמש בחומרים דוחי חרקים.
-